

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-182/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a mateřská škola Heřmánek
Sídlo	K Cihelně 313/41, 190 15 Praha 9 – Satalice
E-mail právnické osoby	skola@prorodinu.cz
IČ	71 341 293
Identifikátor	691 002 681
Právní forma	školská právnická osoba
Zastoupená	Mgr. Miroslavou Adamcovou
Zřizovatel	Křesťanské centrum pro rodinu Heřmánek K Cihelně 313/41, 190 15 Praha 9 - Satalice
Místo inspekční činnosti	Rajmonova 1199/4, 182 00 Praha 8
Termín inspekční činnosti	13. – 15. leden a 19. leden 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v mateřské škole podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba Základní škola a mateřská škola Heřmánek (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“) a základní školy (dále „ZŠ“). Nejvyšší povolený počet míst

v MŠ je 33, kapacita školy byla v době inspekční činnosti naplněna pouze ze dvou třetin. Děti jsou rozděleny do dvou tříd zpravidla podle věku, sedm dětí je cizinců. Ve třídě starších dětí působí spolu s učitelkou asistentka, podporující začlenění dítěte – cizince s výraznou jazykovou bariérou.

Vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Heřmánek ve školce Heřmánek“ (dále „ŠVP PV“) zajišťují celkem dvě pedagogické pracovnice. ŠVP PV uvádí v kapitole o filozofii školy, že vychází z biblických principů ve vztahu k dítěti, v procesu jeho výchovy a vedení a v oblasti budování jeho osobnosti. Podrobněji však v ŠVP PV rozpracována není. Jedním z uvedených východisek vzdělávání v MŠ je avizovaný rozvoj tvořivosti dětí.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola má jasně formulované koncepční záměry, které poměrně podrobně přibližují její předpokládaný rozvoj MŠ i ZŠ a plánují úkoly od září 2014 do roku 2016. Rozsah úkolů ve stanovených oblastech ale významně převyšuje možnosti dané školy (co do velikosti školy, počtu dětí, žáků i zaměstnanců). Navíc je část školy (ZŠ) v útlumovém režimu, což ovlivňuje do jisté míry naplňování zmíněné koncepce v MŠ. Ředitelka školy neusiluje o rozvoj právnické osoby Základní škola a mateřská škola Heřmánek, plánuje pouze zachování MŠ ve zcela jiném režimu a s jinými prioritami, které však nejsou ještě zcela evidentní. Plnit jednotlivé cíle z dlouhodobého plánu školy se daří pouze částečně, což se odráží v nižší kvalitě podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání.

Jednotlivé postupy v řízení školy nebo pedagogického procesu nejsou zcela efektivní, netvoří ucelený systém. Při své práci nerespektuje vždy management školy platné právní předpisy (stanovení délky pobytu dětí venku, nezajištění dohledu nad dětmi pedagogickým pracovníkem školy, nekvalifikovanost učitelky, nedostatečná činnost pedagogické rady, nezajištění stravování pro děti v plném rozsahu - viz Další zjištění). Jednotlivé dokumenty nejsou provázané, často neodpovídají skutečnosti. V důsledku toho jsou některé informace poskytované veřejnosti zavádějící, nepřesné nebo si odporují. Hodnocení a kontrola jsou minimální, neuspořádané, neposkytují ředitelce školy zpětnou vazbu. Celý systém evaluace není funkční a v důsledku toho nejsou přijímána žádná opatření k nápravě stavu. Komunikace učitelek s ředitelkou školy probíhá na pedagogických a provozních poradách (jednání pedagogické rady), kde se příležitostně řeší i vzdělávací problémy dětí nebo akce školy, někdy i opatření týkající se vzdělávání. Důležité dokumenty školy (např. školní řád, ŠVP PV) však projednávány nejsou, což je v rozporu se školským zákonem.

ŠVP PV byl v průběhu inspekční činnosti doplněn o chybějící informace, stejně i kniha úrazů a údaje ve školní matrice (viz Další zjištění).

Vzdělávání zajišťují pouze dvě učitelky, délka jejich přímé pedagogické činnosti je však nadstandardně dlouhá. Jedné z učitelek chybí odpovídající odborná kvalifikace, což se projevilo negativně v průběhu vzdělávání (viz Hodnocení průběhu...). Metodickou a pedagogickou podporu poskytovala učitelkám na začátku školního roku (v září) v rámci funkčního adaptačního programu externí pracovnice, ředitelka zajistila také průběžnou supervizi. Další pomoc (v průběhu školního roku) už uskutečňována není. Hospitační činnost neposkytuje funkční zpětnou vazbu pro hospitovanou pedagožku, potažmo ředitelku školy. Je realizována učitelkami vzájemně, zpravidla se na ní podílí učitelky ZŠ. Vzhledem k jejich nekvalifikovanosti pro předškolní vzdělávání ne vždy identifikují vyskytující se rizika v průběhu vzdělávání nebo nestanoví závěry s potřebnými návrhy na opatření. Plán rozvoje a vzdělávání učitelek a ředitelky (koncipovaný formou smlouvy mezi školou

a pedagožkou) je stručný, pro všechny shodný, nicméně zaručuje, že jim škola zajistí avizované kurzy, které sama požaduje nebo pořádá.

Náradí a náčiní k realizaci pohybových aktivit (řízených či spontánních) ve třídách je minimální. Ostatní vybavení prostor MŠ je pouze v nezbytném množství, ale dostačuje k realizaci ŠVP PV a je dětmi využíváno v plném rozsahu. Školní zahrada má základní vybavení a umožňuje tak dětem rozvoj fyzické zdatnosti, hrubé motoriky i relaxace.

Škola věnuje pozornost protiúrazové prevenci, za sledované období došlo v MŠ pouze k jednomu registrovanému úrazu. Určitým rizikem je však využívání nadměrně vysokého sedacího nábytku (stoly, židle či lavice bez opěradla) při stravování starších dětí, kde hrozí riziko pádu při nevhodném sezení (klečení) u jídla. Naopak ve třídě, kde byly k dispozici stolky a židle nepřiměřeně malé, ředitelka zjedнала v průběhu inspekční činnosti nápravu a zajistila výškově odpovídající (vypůjčením od právnické osoby vykonávající činnost jiné školy).

Škola hospodařila s prostředky ze státní dotace (školní roky 2013/2014 a 2014/2015) s prostředky od zákonných zástupců dětí (školné a stravné). V probíhajícím školním roce 2015/2016 nebyla škole státní dotace poskytnuta.

Oblast hodnocení podmínek pro vzdělávání je na nevyhovující úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání v obou třídách se vyznačovalo velmi pestrá nabídkou aktivit (co do množství i skladby). Zařazeno bylo činnostní učení, pozorování, metoda pokusu, tvořivé aktivity i práce s chybou, což bylo jednoznačně pozitivní. Příležitost ke zlepšení je ve vedení dětí k sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení. Průběh vzdělávání (např. organizace aktivit, jejich plynulost, atmosféra atd.) se v obou třídách výrazně lišil. Obecné vymezení filozofie školy neumožnilo ověřit naplňování biblických principů v průběhu vzdělávání.

Mladší děti byly učitelkou výborně motivované, navíc jim byla poskytována cílená zpětná vazba i pozitivní hodnocení, což zvyšovalo jejich soustředění a zájem o realizované aktivity. Skupinová forma práce umožnila dětem dostatek prostoru pro vyjádření, komunikaci s učitelkou a přinesla jim velký prožitek a radost. Začleněním spontánních činností bylo vzdělávání vyvážené, nabídka umožňovala spontánní sociální učení. Příkladná byla vzájemná provázanost a plynulost procesu učení po celý den.

Starší děti nedokázaly dodržovat dohodnutá pravidla chování, učitelka je nevedla adekvátním způsobem k jejich dodržování. Ve třídě byla značná nekázeň, křik a objevovaly se i rizikové situace spojené s bezpečností jednotlivců (lezení po stolech apod.), které učitelka neřešila zcela důsledně. Některé děti se vzájemně napadaly a učitelka s asistentkou situace jen těžko zvládaly. Příčinou byla i méně vhodná frontální organizace aktivit, kdy děti neměly dostatek pracovního prostoru, nebo příležitosti se vyjádřit a individuálně komunikovat s pedagožkou. Dále k tomu také přispěla převaha řízených činností a z toho plynoucí snižující se soustředěnost dětí. I přes to, že se pedagožka či asistentka snažily operativně zjednat nápravu nevhodného jednání některých jednotlivců, očekávaný výsledek se často nedostavoval, anebo vzápětí pominul. Stanovená pravidla chování ve třídě učitelka, i přes nevhodné chování dětí, opakovaně nepřipomínala ani nezdůrazňovala.

K jednomu z dětí nebylo v době inspekční činnosti přistupováno individuálně. Řešení mimořádně vzniklé situace, kdy učitelka necitlivě přiměla dítě k odložení oblíbené hračky z domova, neodpovídalo profesionálnímu a empatickému přístupu, ani zásadám vzdělávání. Dítě reagovalo pláčem, odmítáním zapojit se do dalších aktivit a psychickým neklidem.

V sebeobsluze při hygieně byly všechny děti vcelku samostatné, učitelky na ně pouze dohlížely. Nezávislost na pomoci dospělých prokázaly i při přípravě a jídle přesnídávky, kterou si nosí z domova (viz Další zjištění). Při přípravě na oběd a jídle samotném je však dětem ze strany učitelek poskytnut maximální servis, což jejich sebeobslužné dovednosti nepodporuje ani nerozvíjí. Děti, které jsou po jídle, navíc zpravidla čekají na zbyvající, čímž vznikají nežádoucí časové prostoje.

Dopolední pohybové aktivity byly zpravidla motivovány říkadlem, využit byl i doprovod klavíru v rušné části cvičení. Zdravotně preventivní účel činnosti však naplněn nebyl, a to z důvodu délky a intenzity cvičení či skladby cviků. Dopolední pobyt dětí venku je realizován na zahradě MŠ nebo vycházkami do okolí školy. Jeho délka však neodpovídá požadavkům vyhlášky (viz Další zjištění).

Oblast hodnocení průběhu vzdělávání je na úrovni vyžadující zlepšení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání jsou sledovány jen v částech jednotlivých oblastí vývoje dítěte a zapisovány formou dílčích informací do záznamových archů nebo zvláštních zpráv, tzv. hlášení nestandardních situací. Informace nemají patřičnou vypovídací hodnotu, netvoří ani celek, který by vypovídal o systematickém hodnocení výsledků dětí ani jejich celkové úspěšnosti. Průběžné sledování nebo vyhodnocování individuálního rozvoje a učebních pokroků každého jednotlivce z nich není zřejmé, zachyceny nejsou ani problémy či nedostatky ve vývoji dětí, které byly evidentní z průběhu vzdělávání. Chybí i závěry či řešení a podpora nebo pedagogická opatření k dalšímu postupu ve vzdělávání dětí a jejich další rozvoj.

Obecně však výsledky vzdělávání zpravidla odpovídají stupni vývoje dětí, jejich individuálním možnostem a schopnostem. Naplňování filozofie školy (biblické principy) nebylo z průběhu vzdělávání zřejmé, ani obsah vzdělávání tomu více nenavštěvoval. Množství příležitostí k tvořivosti dětí bylo na očekávané úrovni.

Škola účinně spolupracuje se zřizovatelem (finance, organizace a provoz), což usnadňuje i fakt, že např. ředitelka školy či učitel, jsou zároveň zástupci zřizovatele. Další velmi aktivní kooperace probíhá také s jinou základní školou stejného zřizovatele (společné kulturní akce dětí a žáků, hospitační činnost učitelů ZŠ v MŠ, podpora dětí při přechodu z MŠ do první třídy, využívání jejich prostor). Významným partnerem jsou pro školu zákonní zástupci dětí, kteří mají možnost účastnit se vzdělávání svých dětí nebo společných nadstandardních akcí.

Fyzickou bezpečnost dětí se škole k termínu inspekční činnosti podařilo, až na výjimku, zajistit. Psychická vyrovnanost jednotlivců není podporována ani zabezpečena na zcela optimální úrovni.

Oblast hodnocení výsledků vzdělávání je na úrovni vyžadující zlepšení.

Další zjištění

- ŠVP PV byl inovován a doplněn v průběhu inspekční činnosti v oblasti podmínek (zejména věcných, řízení, personálních). Dále byl rozpracován systém evaluace školy a doplněny dílčí údaje v identifikační části programového dokumentu.
- Školní matrika (aktuálně docházejících dětí) byla doplněna o místo narození, státní občanství a datum zahájení vzdělávání ve škole. U dětí, které ukončily docházku do MŠ, byl navíc doplněn datum ukončení vzdělávání.

- Kniha úrazů byla doplněna o data narození zraněných dětí.
- Délka dopoledního pobytu dětí venku není dostatečná. V průběhu inspekční činnosti se délka pobytu dětí venku (bez aktuálního omezení povětrnostní nebo smogovou situací) se pohybovala pouze mezi 30 a 45 minutami, což není dostačující. Z třídních knih je navíc zřejmé, že odpolední pobyt venku není od října k termínu kontroly realizován vůbec. Stanovená organizace dne omezuje dostatek času pro pobyt dětí venku, což je v rozporu s RVP PV.
- Fyzickou kontrolou bylo zjištěno, že ani v praxi není dostatečný dopolední pobyt venku naplňován. Délka dopoledního pobytu dětí venku
- Ředitelka školy nevykonává žádnou přímou pedagogickou činnost ve škole, kterou řídí (Základní škola a mateřská škola Heřmánek), což je v rozporu se zákonem o pedagogických pracovnících.
- Dohled nad dětmi nevykonává vždy pedagogický pracovník – zaměstnanec školy tak, jak požaduje zákon o pedagogických pracovnících. Jednou týdně (ve středu) zajišťuje dohled nad dětmi od 7:00 do 8:00 hodin (nebo 8:30 hodin) asistentka, která není zaměstnancem právnické osoby Základní škola a mateřská škola Heřmánek.
- Učitelka bez odpovídající odborné kvalifikace byla přijata na dobu určitou (od října 2015 do června 2016). Ředitelka školy neprokázala, že by se snažila zajistit kvalifikovanou pedagogickou pracovníci. Původní jednorázová nabídka práce (v srpnu 2015), bez potřebného opakování či dalších aktivit v případě, že se nepřihlásily vhodné uchazečky, nelze být považována za dostatečnou. Přímá pedagogická činnost učitelky je 36,5 hodiny v lichém týdnu a 37,0 hodin v sudém týdnu. Nejedná se tedy ani o nezbytný rozsah přímé pedagogické činnosti učitelky.
- Stravování je zajišťováno pouze dovozem obědů. Dětem není k dispozici přesnídávka ani svačina (včetně nápojů), což je v rozporu s vyhláškou o školním stravování. Jídlo a tekutiny, které si děti nosí, jsou do doby stravování ve třídách, v případě několika starších dětí v lednici před třídou.

Závěry

a) *Silné stránky školy:*

- *pestrá nabídka aktivit, včetně metod vzdělávání.*

b) *Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky:*

- *nedostatečná délka pobytu dětí venku,*
- *zajištění vzdělávání asistentkou, která není zaměstnancem školy,*
- *nezajištění doplňkových jídel (přesnídávka, svačina) a pitného režimu pro děti,*
- *nedostatečná činnost pedagogické rady (neprojednává zásadní dokumenty školy),*
- *nestanovení a nenaplňování přímé pedagogické činnosti ředitelkou školy,*
- *chybějící odborná kvalifikace jedné učitelky.*

Nedostatky, které byly odstraněny na místě:

- *doplnění údajů v dokumentaci školy (školní matrika, ŠVP PV, kniha úrazů).*

c) *Slabé stránky školy:*

- *organizace, plánování a řízení školy, včetně nesystematického evaluačního procesu,*
- *personální podmínky,*
- *sedací nábytek a stoly v prostoru pro stravování starších dětí neodpovídající jejich výšce,*

- *dokumenty školy nejsou provázané, informace v nich často neodpovídají skutečnému stavu, mnohdy se rozcházejí, jsou zavádějící nebo nesprávné,*
 - *nedostatečné zajištění individuálního přístupu k dětem v průběhu vzdělávání,*
 - *nekázeň a z ní plynoucí rizikové situace týkající se bezpečnosti dětí.*
- d) *Návrhy na zlepšení stavu školy:*
- *realizovat pohybové aktivity s dětmi tak, aby plnily svůj zdravotně preventivní účel,*
 - *vnitřní i všechny vnější informační systémy uvést po faktické stránce do souladu tak, aby si poskytované údaje (uvedené v dokumentech školy i na webových stránkách) vzájemně neodporovaly a poskytovaly pravdivé a aktuální informace,*
 - *stanovit koncepční záměry školy v souladu s jejími možnostmi,*
 - *zefektivnit kontrolní systém a řízení školy,*
 - *realizovat pedagogickou diagnostiku tak, aby dokumentované informace byly patřičně vyhodnocovány a dále systematicky využívány jako záměry pro pedagogické působení,*
 - *formy vzdělávání volit s ohledem k individualitě dětí a ke složení skupiny dětí ve třídě; respektovat i ojedinělé adaptační potíže a zajistit psychickou pohodu jednotlivců; plánovat a organizovat vzdělávání s ohledem na jeho potřebnou plynulost a bezpečí,*
 - *zajistit vhodné materiální podmínky pro realizaci stravování, zvýšit možnost sebeobsluhy dětí a podporovat jejich samostatnost,*
 - *vést děti k sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení.*
- e) *Zhodnocení vývoje školy od data poslední inspekční činnosti:*
- *Od poslední inspekční činnosti v květnu 2012 MŠ změnila místo poskytovaného vzdělávání, snížen byl nejvyšší počet míst ve škole zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení. Průběh vzdělávání se zhoršil. K radikálnímu poklesu kvality došlo také v oblasti organizace a řízení školy.*

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost mateřské školy celkově hodnocena jako podprůměrná.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) prvních pět bodů a zaslání zprávy o odstranění,
- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) pátý bod a písm. c) a zaslání zprávy o prevenci,
- do 30 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školské právnické osoby Základní a mateřská škola Heřmánek, ze dne 2. července 2010
2. Jmenování ředitelkou školské právnické osoby, ze dne 2. července 2010, s účinností od 1. září 2011
3. Školní matrika docházejících dětí a dětí, které ukončili v průběhu letošního školního roku vzdělávání, vedená ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
4. Třídní knihy a přehled docházky dětí (tištěná podoba elektronických záznamů - vzorek) vedené ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Heřmánek ve školce Heřmánek“ vydaný 1. září 2015 a inovovaný v průběhu inspekční činnosti
6. Záznamy z pedagogické diagnostiky dětí vedené ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
7. Zápisy z jednání pedagogické rady
8. Dlouhodobý plán Základní a mateřské školy Heřmánek – Koncepční záměry a úkoly v období 2014 – 2016, ze dne 1. září 2014
9. Smlouva o poskytování předškolního vzdělávání – vzorek
10. Kniha úrazů – záznamy od března 2015
11. Školní řád platný od 1. září 2015
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, včetně rozpisu přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Lukáš Valda, školní inspektor

v. r.

Mgr. Bc. Jana Vinterová, školní inspektorka

v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

v. r.

V Praze 26. ledna 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Miroslava Adamcová, ředitelka školy

v. r.

V Praze, dne 8. dubna 2016